

KH/mk

2.3.2017

EDUNV: 7/2017

kirjaamo@stm.fi

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus on kokouksessaan 27.2.2017 § 30 yksimielisesti päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksessa laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä esitetyt asiakastietolain muutokset tukevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistusta. Uudistus parantaa asiakas- ja lääkintätiedon saatavuutta ja hyödynnettävyyttä sekä asiakkaiden osallistumismahdollisuuksia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella tavoiteltava noin 3 miljardin euron säästö valtion talouteen voidaan saavuttaa, jos palveluintegraatiossa onnistutaan. Soten palveluintegraation toteuttaminen vaatii asiakastiedon nykyistä avoimempaa ja saumattomampaa liikumista organisaatioiden välillä. Toiminnallisen palveluintegraation toteutus ei ole mahdollinen ennen kuin tietojärjestelmät ja tietosuojaa koskeva lainsäädäntö muutetaan tulevaan palvelumalliin sopivaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän toimivuus edellyttää ICT-ratkaisuja, joilla asiakkaiden tietoja voidaan käyttää organisaatioista, hallinto- ja aluerajoista riippumattomasti. Maakunnan liitto kuitenkin huomauttaa, että esitetyt ICT-järjestelmien muutokset tulevat vaatimaan merkittävää muutosvaiheen resursointia. Erityisesti yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon rekisterin muodostamiseen tulee osoittaa maakunnissa riittävästi resurssia.

Asiakkaan näkökulmasta ehdotetuilla säännöksillä parannetaan hoidon laatua ja potilasturvallisuutta. Myös asiakkaiden tasapuolinen kohtelu ja palveluntuottajien vertailumahdollisuudet paranevat. Henkilön mahdollisuus tallettaa hyvinvointitietoja omatietovarantoon parantaa osallistumista omasta terveydestä huolehtimiseen.

Ehdotetussa esityksessä luovuttaisiin asiakkaalta pyydettävästä niin sanotusta perussuostuksesta tietojen käsittelyyn. Asiakastietojen käsittelyn perustana olisi jatkossa asiakas- tai hoitosuhde tai lakiin perustuva oikeus. Ehdotuksen mukaan asiakas voisi kuitenkin kieltää itse

ään koskevien asiakastietojen luovuttamisen rekisterinpitäjältä toiselle. Maakunnan liitto katsoo, että kieltoon perustuvaan malliin siirtyminen keventää järjestelmän hallintoa ja tuo säästöjä.

Lakiesityksessä ei ole määritelty ajankohtaa, jolloin lain on tarkoitus tulla voimaan. Aikataulun osalta mainitaan kuitenkin, että osaa lakien muutoksista sovellettaisiin vasta siirtymäajan jälkeen. Erityisesti asiakastiedon rekisterin muodostaminen kytkeytyy järjestämislain kautta suoraan sote- ja maakuntauudistukseen, joten voimaantulo on ajoitettava uudistuksen yhteyteen.

Varsinais-Suomen liitto

Kari Häkämies
maakuntajohtaja

Markku Roto
hallintojohtaja,
maakuntahallituksen sihteeri